

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Postboks 93
4791 Lillesand

03.06.2025

GlobalConnects kommentarer til innspill fra andre aktører til Nkoms varsel om vedtak om bredbåndsmarkedene 23. mars 2025

1 Bakgrunn

Nasjonal kommunikasjonsmyndighets ("**Nkom**") har gitt berørte tilbydere frist til 3. juni 2025 med å kommentere andre aktørers høringssvar til varsel om vedtak om bredbåndsmarkedene 23. mars 2025. GlobalConnect AS ("**GlobalConnect**") ønsker å benytte seg av muligheten. Under kommenterer vi på de høringsinnspillene som er relevante for våre egne merknader til Nkoms utkast til vedtak.

Brevet inneholder opplysninger om forretningsforhold som det er av konkurransemessig betydning å holdes hemmelig av hensyn til GlobalConnect og som derfor er underlagt taushetsplikt. GlobalConnect ettersender en offentlig versjon hvor vi har sladdet opplysninger vi mener er omfattet av taushetsplikten i offentleglova § 13 og forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2, samt forvaltningsloven § 19 første ledd bokstav b).

2 Nkom må se høringssvarene i lys av SMP-aktørenes insentiver og strategi

Vår erfaring fra tidligere høringsrunder er at Nkom tillegger høringsinnspillene like stor vekt og tar uenighet mellom høringsinstansene til inntekt for at varslet er balansert. Vi advarer tilsynet mot å gjøre det samme her.

Etter å ha gjennomgått de øvrige 15 høringsinnspillene er det tydelig at argumentasjonen er farget av de enkelte tilbydernes markedsposisjon og strategi. Det er særlig tydelig for de to største fiberaktørene, Telenor og Lyse. GlobalConnect oppfordrer tilsynet til å lese de konkrete innspillene til varsel om vedtak med dette for øyet.

De åtte aktørene som står i fare for å bli regulert i den neste reguleringsperioden (Telenor, Eidsiva, Eninvest, Haugaland Kraft Fiber, Lyse Fiber, NEAS, Tafjord Connect

og Tussa)¹ og de mindre fiberaktørenes interesseforening (Fiberforening.no) støtter gjennomgående de delene av markedsanalysen som fører til en friskmelding. I tillegg til å inkludere FTB i nasjonalt produktmarkedet, argumenterer disse høringsinstansene for at bredbåndsmarkedet tenderer mot bærekraftig konkurranse. RiksTV oppsummerer dette presist på side 4 i sitt høringssvar:

"17. Det mangler likevel fortsatt handling bak ordene. Måten aktørene opptrer på sammenfaller med hvordan man kunne forvente en strategi om å utsette regulering ville se ut. Signaler uten verken handling eller forpliktelser har liten dokumentasjonsverdi på hva som faktisk vil skje."

GlobalConnect oppfordrer Nkom til å tillegge innspillene fra de potensielle SMP-aktører liten eller ingen vekt. De er motivert av aktørenes ønske om å slippe regulering og mangler dessuten konkurranserettslig/-økonomisk substans.

I det videre arbeidet med vedtaket bør Nkom samtidig merke seg at denne gruppen, inkludert Telenor, er svært påpasselige med å unngå konkrete løfter om når de skal åpne nettene og hvordan. Tvert om holder disse høringsinstansene det helt åpent om en frivillig åpning på markedsmessige vilkår i det hele tatt vil skje og i så fall fra hvilken konkret dato. Vi oppfordrer Nkom til å vektlegge dette når tilsynet vurderer "tilbudene" fra de aktuelle aktørene.

Innholdet i høringsinnspillene til Lyse og selskapets partnere er mer eller mindre identisk, noen som er naturlig gitt det svært tette, kommersielle samarbeidet. GlobalConnect oppfordrer Nkom til å se dem under ett.

I tillegg til å være den nest største aktøren målt etter abonnement, er Telenor den aller viktigste leverandøren av innsatsfaktorer til konkurrerende tilbydere – både når det gjelder fiberaksesser (VULA) og samlokalisering. Ikke uventet ønsker Telenor å slippe ut av dagens regulering så raskt som mulig og med så få føringer som mulig, helst uten noen overgangsordninger. Det er rasjonelt all den tid dagens standardavtaler åpner for at selskapet på kort varsel trekker tilbake tilgang, øker priser og endrer vilkår den dagen Nkom opphever M3a- og M3b-reguleringen.

GlobalConnect mener innspillene fra de som representerer forbrukerne eller dagens kunder i grossistmarkedet (NextGenTel, RiksTV, og Forbrukerrådet) må veie tyngst, spesielt når det gjelder utformingen av tilbudene og behovet for overgangsordninger. Det er de som er avhengig av forutsigbar tilgang i åpne nett for å kunne konkurrere i

1.1.1

¹ Nkom har i to høringsrunder varslet utpeking av til sammen tolv ulike tilbydere med Sterk Markedsstilling (SMP): Altifiber AS (kun 2023), Eidsiva Bredbånd AS, Enivest AS, Haugaland Kraft Fiber AS, Lyse Fiber AS, NTE Bredbånd/Telekom AS, Signal Bredbånd AS (kun 2023), Telenor ASA, Viken Fiber AS (kun 2023), Neas AS (kun 2024), Tafjord Connect AS (kun 2024) og Tussa IKT AS (kun 2024).

den kommende reguleringsperioden og som vet hvor skoen trykker. Vi oppfordrer Nkom til å ta hensyn til dette når tilsynet vurderer høringssvarene.

3 For tidlig å friskmelde markedene

I vårt forrige høringssvar 12. mai 2025 advarte vi om at Nkom foreslår å friskmelde det norske bredbåndsmarkedet tre til fem år for tidlig. Per i dag omsettes det ingen aksesser i reelt åpne nett i det norske markedet på kommersielle vilkår. Den "eneste" tilgjengelige tilgangen til fibernett er Telenors VULA-produkt, en regulert tilgangsform som ikke dekker våre behov. Det er samtidig høyst uklart om, og i så fall når, Telenor og andre aktører vil gjennomføre en reell åpning av fibernettene.

De fleste høringsinstansene er positive til forslaget om å legge til rette for en frivillig åpning av fibernettene. Samtidig er de ulike grupperingene svært uenige om når og hvordan dette skal skje, herunder om Nkom mener det er behov for regulering i hele eller deler av perioden. Det er dessuten svært delte meninger om de tilbudene om "åpne nett" som ligger på bordet er gode nok til å sikre bærekraftig konkurranse.

Dette underbygger et viktig poeng. Per i dag har Nkom verken det datagrunnlaget eller det erfaringsmaterialet som ekomloven krever for at en nasjonal tilsynsmyndighet skal kunne friskmelde markedet. Høringsinstansene kommenterer varslet basert på forutsetninger og antakelser om hvordan konkurransen vil utvikle seg i den neste reguleringsperioden. Denne usikkerheten viser hvorfor det er for tidlig å rulle tilbake reguleringen av det som fortsatt er et forhåndsdefinert marked preget av naturlige monopoler.

Flere høringsinstanser setter ord på denne usikkerheten, blant annet Fiberforening.no (side 4):

"Det er i dag helt uvisst i hvilken grad og hvordan de ulike markedsplassene kommer til å konkurrere seg imellom. I den grad slik konkurranse kommer til å utspille seg på prismessige, teknologiske eller andre vilkår, kan det oppstå behov for evaluering også av betydningen denne innbyrdes konkurransen har på markedet. Vekselvirkningen av ulike markedsplasser kan bli en ny, bakenforliggende faktor som kompliserer oversikten over prismekanismene som utspiller seg i det norske bredbåndsmarkedet."

Foreningen viser dessuten til at en eventuell frivillig åpning ligger langt frem i tid (side 2-3):

"Når markedsplassene er operative, vil ulike faktorer kreve betydelig tid av både kjøpere og selgere av tilgang. Det kan handle om å fatte investeringsbeslutninger, om å utvikle infrastrukturen, eller om å utarbeide drifts- og forretningsmodeller. Aktørene vil også trenge tid til å erfare løsningen i praksis, og dernest til å foreta justeringer på basis av disse erfaringene. Vi ser dermed at driftsmodellene og forretningsmodellene må gjennom flere runder med modning før det foreligger et godt grunnlag for evaluering."

En pekepinn kan være at de nye plattformene må få minimum tre års fartstid i markedet før det er grunnlag for Nkom til å konkludere på basis av en kostnadsorientert analyse. "

GlobalConnect fastholder at det som følge av denne usikkerheten er prematurt å friskmelde markedet basert på antakelser om hva som vil skje underveis i reguleringsperioden. Flere sentrale høringsinstanser er tydelige på det samme. Telia skriver på side 2:

"Telia er på denne bakgrunn ikke enig med Nkom at den utviklingen i retning av frivillig åpning av nettene som har foregått den siste tiden, er tilstrekkelig til å konkludere med at markedet tenderer mot effektiv konkurranse. Dette gjelder selv om Nkom mottar de forutsatte forsikringene fra Telenor og Fiberhub om at prinsippene til Nkom skal følges.

RiksTV gir uttrykk for det samme på side 2 og 9 i sitt høringssvar:

"Vårt grunnleggende syn er at markedet fortsatt har behov for regulering grunnet den nåværende lave konkurransen og at markedet har innebygde problemer ved at markedet bærer preg av å være naturlige monopol. I tråd med vårt tidligere høringssvar mener vi fortsatt det er sannsynlig at symmetrisk regulering er nødvendig for å oppnå bærekraftig konkurranse i markedet."

[...]

"På bakgrunn av dette anser vi det som svært prematurt å konkludere med at markedet tenderer mot bærekraftig konkurranse på nåværende tidspunkt."

4 En "frivillig åpning" må skje innenfor, ikke på siden av, ekomloven

I varslet legger foreslår Nkom å friskmelde markedet gjennom tre-kriteriesten dersom de sentrale aktørene bekrefter at de vil åpne nettene i tråd med tilsynets prinsipper. Et slikt tilbud er ikke rettslig bindende. Ekomloven gir heller ikke Nkom kompetanse til å håndheve brudd på prinsippene, mekle mellom aktører, føre tilsyn eller på andre måter gripe inn ettersom det ikke er snakk om krav fastsatt i eller i samsvar med ekomloven.² Som ris bak speilet legger Nkom opp til å gjeninnføre SMP-regulering dersom den "frivillige" åpningen ikke viser seg å fungere.

Selv om GlobalConnect er grunnleggende positiv til en frivillig åpning av fibernettene, pekte vi i vårt høringssvar på at dette må skje innenfor, og ikke utenfor, ekomlovens rammer. Mer konkret minnet vi om at Nkom både skal og bør følge prosedyren i ekomloven § 9-3 for å gjøre tilbudet om tilgang bindende. Telia påpeker den samme svakheten i sitt høringssvar og oppfordrer tilsynet til å følge prosedyren i § 9-3 (side 2):

1.1.1

² Se f.eks. § 15-1 om tilsyn, § 15-5 om pålegg om retting og § 16-1 om mekling i tvist mellom tilbydere.

"Høringen er Nkoms tredje høring om fastnettsreguleringen. I de to forutgående høringene varslet Nkom en regional regulering av bredbåndsmarkedet, og at tilgang fortrinnsvis burde sikres gjennom bruk av den nye hjemmelen for frivillige tilbud i ekomloven § 9-3. Telia uttalte seg den gang positive til Nkoms markedsanalyse.
[...]

Telia fastholder derfor sitt tidligere standpunkt om at regional regulering, og bruk av frivillige tilbud etter ekomloven § 9-3, med den muligheten for kontroll og kontradiksjon bestemmelsen legger opp til, er nødvendig for å sikre bærekraftig konkurranse og forhåpentligvis legge til rette for avregulering ved neste korsvei."

Telenor oppfordrer på side 3 i sitt høringssvar Nkom til å gå frem på samme måte som det ekomloven § 9-3 foreskriver:

"Konkretisering er nødvendig for å kunne markedsteste de ulike tilbudene slik som Telenors eksisterende og fremtidige tilbud er testet hos eksterne tilgangskjøpere. Merk viktigheten av at slik markedstesting gjøres av andre, ikke bare internt mellom eierne selv. Telenor forutsetter at de 8 regionale fiberselskapene i Fiberhub, samt øvrige fiberselskaper Nkom navngir har tydeliggjort innholdet i sitt grossisttilbud før endelig vedtak utformes.

Det må videre fremkomme hvilken sanksjon/tvangsmiddel Nkom vil benytte om grossisttilbud fra en operatør som er angitt i reguleringen likevel ikke blir realitet. Telenor anser ikke at Nkoms generelle henvisning til at man ikke utelukker fremtidig funn av SMP tilbyder i lokale/regionale markeder har tilstrekkelig avskrekkende effekt dersom det skulle bli åpenbart at en operatør mangler vilje til å få på plass et grossisttilbud."

Flere andre, sentrale høringsinstanser, herunder Telenor, er dessuten enige i at tilsynet ikke kan lene seg på ren frivillighet. En vellykket åpning krever vedtak om bindende forpliktelser som tilsynet raskt kan følge opp og sanksjonerer. Telenor skriver på side 1:

"Nkom bør derfor i vedtaket angi hvilke operatører myndigheten mener må forplikte seg til å ha et grossisttilbud i henhold til prinsippene for åpning av fibernett. Det må videre fremkomme hvilken sanksjon/tvangsmiddel Nkom vil benytte om slikt tilbud fra operatøren likevel ikke blir realitet."

På side 2 påpeker Telia det samme:

"I et uregulert marked vil tilgangskjøperne ikke ha noen mulighet til å klage over prisene, og Nkom vil ikke ha noen sanksjonsmuligheter tilgjengelig for å sikre rimelige og rettferdige priser. Det fremgår riktig nok av retningslinjene at Nkom skal utarbeide en kostnadsorientert modell for å vurdere prisnivået i markedet, men tidslinjen og innretningen på denne er usikker. Nkom har heller ingen virkemidler for å sikre at kravet om rimelige og rettferdige priser faktisk overholdes."

Banhof ber også Nkom sikrer en effektiv åpning av nettene (side 3): "Vi vil likevel understreke at det er viktig at NKOM følger utviklingen nøye og sikrer at åpningen av nettene skjer på en åpen og ikke-diskriminerende måte."

Også RiksTV og Forbrukerrådet minner om farene ved å basere seg på ren frivillighet og oppfordrer Nkom til å sikre tydelig sanksjonsmuligheter:

(RiksTV side 6) **"g. Tydelige sanksjonsmuligheter fra Nkom:** Det er avgjørende at Nkom nå innhenter en bekreftelse fra aktørene om at de aksepterer Nkoms prinsipper for tilgang, pris og andre vilkår, samt Nkoms rett til å utøve tilstrekkelig kontroll og ilegge sanksjoner.

(Forbrukerrådet side 3) "Erfaringer fra andre markeder tilsier også at det er behov for aktivt og koordinerte tilsyn i sluttbrukermarkedet, og at lovbrudd får kjente og faktiske konsekvenser. Vi har blant annet fra strømmarkedet sett hvordan aktører som har brutt lovverk og lurt forbrukere har fått holde på i lang tid uten sanksjoner. Dette har bidratt til å skape et marked preget av lav tillit, høye priser og forbrukerfiendtlige avtaler."

5 Verken Telenors eller Lyse med partneres "tilbud" gir grunnlag for friskmelding av markedet

I vårt hørings svar påpekte vi at ingen aktører i det norske markedet så langt har gjennomført en reell og frivillig åpning av bredbåndsnettene. Dette i motsetning til situasjonen i f.eks. Østerrike der markedet først ble friskmeldt etter det var inngått forpliktende tilgangsavtaler og lansert tilgangstjenester som dekket tilgangskjøpernes behov.

Den eneste tilgjengelige tilgangsformen i Norge i dag, Telenors VULA-produkt, er et direkte resultat av offentlig regulering og ikke noe Nkom kan legge til grunn i analysen. Produktene er dessuten verken tilpasset kundenes behov eller priset på en måte som fremmer bærekraftig konkurranse.

I likhet med oss stiller flere høringsinstanser spørsmål ved om det er noen realitet i Lyses (Fiberhub) og Telenors uforpliktende løfter om åpning av nett. De mener det er lite sannsynlig at det vil skje en reell åpning innenfor det neste vedtakets tidshorisont.

Telia skriver på side 1:

"Telia tror dessverre ikke at de planene som nå ligger på bordet i realiteten vil føre til bedre konkurranse innenfor markedsanalysens tidshorisont, og er altså uenig i Nkoms vurdering og konklusjon i markedsanalysen som er på høring."

I RiksTVs hørings svar fremgår det på side 3:

"12. Nkom etterlyser selv på egen hjemmeside "konkrete forsikringer om omfang, tidsrammer og vilkår fra bredbåndstilbydere som har blitt varslet om å ha sterk markedsstilling"1. Det kan ikke tolkes på annen måte enn at slike forsikringer per dags dato ikke foreligger."

"14. Vi savner at tydeligere føringer og forsikringer allerede foreligger. Det er utfordrende å vurdere den potensielle effekten av et spor basert på frivillighet så lenge de konkrete rammene fortsatt er uklare. Aktørene har stor markedsrett og potensielle egeninteresser som fraviker fra Nkom sine målsetninger om bærekraftig konkurranse gjennom frivillig åpning. "

Og på side 4:

"18. Vi vil påpeke at det er knyttet usikkerhet til forutsetningene Nkom legger til grunn. Det er fortsatt uavklart i hvilken grad Fiberhub vil realiseres i henhold til fremlagt plan, og det er mange usikkerheter rundt de tekniske og kommersielle løsningene for flere av plattformene. Samt hvordan et marked med flere plattformer vil fungere i praksis."

"19. [...] **b. Telenor** - Telenor er i dag åpent via regulering, men den største grossistkunden, NextGenTel, opplever økte priser. Telenor har tydelig lagt prisene på det absolutt høyeste nivået som reguleringen tillater, og noen ganger til og med over, som vi har sett med ikke bestått marginskvestest."

Fiberforening.no skriver (side 3):

"Det er ikke helt klart hva som ligger i et produkttilbud som, med Telenors egne ord, «vil følge det tilbudet Telenor tilbyr sluttkundene», men Telenor har overfor Nkom lovet at bredbåndsproduktene som tilbys tilgangskjøperne vil bli basert på en pris minus-modell som skal sikre lønnsomhet for aktører som er like effektive eller mer effektive enn Telenor".

NextGenTel etterlyser på sin side tilbud fra Telenor om en konkret avtale (side 1):

"Telenor må presentere konkret avtale.

Nkom har oppfordret NextGenTel til å kontakte Telenor å få på plass en avtale. Det har vi gjort. Vi har bedt Telenor om å komme på banen med et forpliktende avtaleutkast. Vi håper Nkom kan legge press på Telenor slik at det er klart hvilke betingelser vi skal leve med etter dereguleringen."

Slik GlobalConnect ser det, bekrefter dessuten Telenors og Lyses egne høringssvar at disse aktørene ikke har tatt en endelig beslutning om å åpne nettene. Det er dermed ingen realitet i "tilbudene" de har gitt Nkom. I tillegg til svært generelle beskrivelser av hva slags tilgang som blir gitt, fra når og til hvilke priser, virker det ikke som om det er tatt noen formell beslutning om åpning. Til illustrasjon skriver Lyse på side 1:

"Aktører som vurderer å åpne sine nett står ovenfor mange valg som må tas som kan ha stor innvirkning på måten virksomheten er satt opp. Nye systemer må på plass og virksomheten må definere opp roller og strukturer for å effektivt tilby tilgang og samtidig møte en ny konkurranse. Nkom må ikke undervurdere hvor krevende dette vil være for mange aktører, og at det ikke vil tjene målbildet til myndighetene om disse selskapene ikke får nok tid til å gjøre disse endringene med kvalitet."

Telenor omtaler sitt fremtidige tilbud på følgende måte (side 2):

Telenor vil fortsatt tilby tilgang til eget fibernett i grossistmarkedet på markedsmessige vilkår. Det er videre sentralt at Nkom vurderer de ulike frivillige tilbudene om grossisttilgang etter samme standard." (vår understrekning)

Og videre på side 4:

"Telenor har i eget brev til Nkom redegjort for en eksplisitt lovnad vedrørende fremtidig VULA tilbud i hele vårt fibernett basert på et konkurransenøytralt prisingsprinsipp, også ved fremtidig fravær av regulering. Telenor er dessuten i gang med å modernisere grensesnitt og verdikjede også for sin wholesale-virksomhet. (vår understrekning)

GlobalConnect kjenner ikke til hvilke konkrete deler av sitt "eget fibernett" Telenor planlegger å åpne for tilgang, noe som har vært en utfordring også etter dagens regulering. Det hersker likevel ingen tvil om at det er langt fra hele selskapets fiberbaserte aksessnett i privatmarkedet. Selskapet legger tilsynelatende opp til en rekke begrensninger, herunder at det kun er infrastruktur selskapet eier selv (ikke fiberaksesser som Telenor helt eller delvis leier fra andre) og at tilgangen kun dekker systematisk utbygget fibernett. Vi har heller ingen informasjon om hvorvidt selskapet vil kreve like høye priser som i dag, fortsette å diskriminere prisingen av attraktive hastighetsklasser (høyere pris på lavere hastigheter der tilgangskjøper har større del av kundemassen) og fortsatt betinge seg ensidig rett til å endre vilkår på kort varsel.

Ellers passer det Telenor skriver i høringssvaret dårlig med den posisjonen selskapet selv har tatt overfor GlobalConnect i forhandlinger om tilgang til fiberinfrastrukturen gjennom våren 2025. Vi går nærmere inn på dette i neste punkt.

6 Høringssvarene understreker behovet for at Nkom vedtar gjennomtenkte overgangsordninger

Som følge av reguleringen og myndighetenes historiske veivalg bla. i forbindelse med nedleggelsen av kobbernettet, leverer Telenor kritiske innsatsfaktorer til de største tilgangskjøperne. Det gjelder ikke bare lei av fiberaksesser, men også viktige tilleggstenester slik som samlokalisering i sentraler. Det kommer til å ta lang tid å bygge seg ut av denne avhengigheten. Skulle Nkom rulle tilbake reguleringen over natten, vil det få store negative konsekvenser for konkurransen blant annet fordi Telenor har betinget seg vide rettigheter til å gjennomføre ensidige prisøkninger.

Vi støtter derfor forslaget om en overgangsperiode når vedtaket oppheves som ideelt sett burde kobles til det tidspunktet Telenor og Lyse m.fl. har lansert kommersielle plattformer som fungerer. Som et minimum er det behov for en overgangsperiode på minst 12 måneder frem til reguleringen fases ut.

Telenors eget høringssvar understreker behovet for at Nkom etablerer et slikt sikkerhetsnett når reguleringen fases ut. Ikke bare krever selskapet at dagens regulering fjernes umiddelbart, Telenor motsetter seg både overgangsperioder og helt grunnleggende mekanismer for å hindre ikke-diskriminering og transparens. Selskapet skriver på side 1:

"Telenor støtter Nkoms konklusjon om å oppheve forpliktelsene pålagt Telenor (dvs forhåndsreguleringen etter marked 3a- og markedet 3b vedtaket og påfølgende tilleggsvedtak), men mener det ikke er grunnlag for en overgangsordning. Pliktene pålagt Telenor i tidligere vedtak må opphøre umiddelbart ved vedtagelse av nytt vedtak som stadfester at markedet ikke kvalifiserer for slik regulering. Alternativt (subsidiært) må varigheten av overgangsordningen reduseres og omfanget innskrenkes til de av Telenors grossistprodukter som faktisk kjøpes i grossistmarkedet."

Videre fremgår det på side 4:

"[...] Telenor mener derfor at det vil være tilstrekkelig at Nkom krever tilbud om effektiv grossisttilgang og rettferdige og effektive priser. Detaljerte krav til ikke-diskriminering og transparens har en rekke negative sideeffekter. Generelt mener derfor Telenor at Nkom fremfor å gjøre teoretiske vurderinger av riktig type åpning med utgangspunkt i generelle prinsipper, heller bør kontrollere for at faktiske kjøp av grossistfiber fra fibertilbydere kan gjøres og skjer."

GlobalConnect er videre enig med sentrale høringsinstanser på kundesidene som tar til orde for å opprettholde reguleringen i en overgangsperiode på minst 12 måneder. NextGenTel skriver på side 1:

"1. Behov for minimum 12 måneders overgangsordning

Dersom Telenor skal dereguleres, mener vi det er avgjørende med en overgangsperiode på minimum 12 måneder. Dette vil gi grossistkundene nødvendig tid til å tilpasse seg det nye markedet, inngå nye avtaler og sikre fortsatt leveranse til slutt kunder uten forringet kvalitet eller kraftig prisøkning.

2. Deregulering bør ikke skje før fiberhub er i drift

Telenor bør ikke dereguleres før det er klart når fiberhuben faktisk åpner og er operativ. Det er kritisk at alternative infrastrukturløsninger er tilgjengelige i praksis, ikke bare teoretisk, før reguleringen oppheves. Uten fungerende alternativer risikerer vi en monopollignende situasjon i overgangsfasen.

3. Pristak i overgangsperioden For å unngå urimelige prisøkninger i overgangsperioden, bør det innføres et pristak for Telenors grossistpriser, hvor prisene kun kan KPI-justeres. Dette sikrer forutsigbarhet for markedet og beskytter slutt kundene mot plutselige og ubegrunnede prisendringer."

RiksTV mener langt på vei det samme, se side 10:

"46. Vi anser det videre som nødvendig med en hensiktsmessig overgangsperiode. Vi støtter forslaget om en overgangsperiode på tolv måneder, men mener det vil være fornuftig å videreføre kravet om kostnadsregnskap, regnskapsmessig skille og marginskvister i ytterligere tolv måneder etter denne perioden. Dette vil gi verdifull informasjon om hvorvidt den frivillige nettoppningen er i tråd med Nkoms prinsipper. Vi er klar over at disse analysene i denne perioden ikke vil ha direkte regulatoriske konsekvenser for Telenor ettersom reguleringen er opphevet, men vi anser likevel denne

oppfølgingen som nødvendig i et helhetlig perspektiv. Dette begrunnes med at Nkoms analyse i stor grad er basert på forutsetningen om frivillighet fra aktørene. Vi anser en slik videreføring av informasjonspraksis som et relativt lite inngripende tiltak sett i lys av at aktørene unngår en strengere forhåndsregulering."

I høringssvaret tar Telenor på side 6 til orde for at Nkoms arbeid med ulike markedsanalyser skal regnes som "tilstrekkelig forhåndsvarsling":

"Proessen med ny analyse ble påbegynt høsten 2021 og berørte tredjeparter er dermed både godt opplyste om Nkoms fortsatt pågående prosess og kjent med innretningen på Telenors videreførte fibertilbud.

Etter Telenors syn kan denne prosessen som har pågått i lang tid således anses som tilstrekkelig forhåndsvarsling, som har sikret etablerte tilgangskjøpere nødvendig forutsigbarhet. Det har i hele perioden vært klart at reguleringen av Telenor ville bortfalle i store deler av markedet. Telenor kan ikke se at det skulle være behov for ytterligere forhåndsvarsling / overgangsperiode og viser til at reguleringen ikke skal opprettholdes lenger enn nødvendig, særlig i lys av at Telenor har stadfestet for Nkom at VULA tilbudet består i fravær av regulering. Telenors formelle plikter etter tidligere vedtak må derfor opphøre umiddelbart når det fattes nytt vedtak som stadfester at markedet ikke kvalifiserer for regulering."

GlobalConnect er grunnleggende uenig på dette punktet, både faktisk og rettslig. Nkoms interne prosesser knyttet til revisjon av markedsvedtakene kvalifiserer klart nok ikke som et forhåndsvarsel etter forvaltningsloven. [Bes unntatt offentlighet og partsinnsyn] [REDACTED]

GlobalConnect er en av de få, om ikke den eneste, som systematisk har bygget egen fiberinfrastruktur inn til Telenor sine sentraler for å transportere trafikk med tilhørende behov for å ha samlokalisering av vårt nettverksutstyr i sentralene. [REDACTED]

Tilsynet har gjennomført flere høringsrunder (2023, 2024 og 2025) med svært ulike funn og konklusjoner. Et gjennomgående trekk har likevel vært at reguleringen av Telenor ville bli opprettholdt fremover, i alle fall i visse områder. Ellers har Nkom foreløpig ikke tatt stilling til om og hvordan det tilgrensende markedet for høykvalitetsaksess vil bli regulert.

Videre er vi uenige i Telenors "subsidiære" krav om at varigheten på overgangsperioden må begrenses til utgangen av inneværende år samtidig som tilgangsplikten kuttes ned til et minimum (side 6):

"Subsidiært mener Telenor at eventuell varighet må forkortes til desember 2025 og at forpliktelsene som gjelder i overgangsperioden avgrenses til tilbudene som faktisk kjøpes i markedet (dvs VULA Basis, FTB og Telelosji knyttet til

VULA). Kravene til øvrige tilbud, som i hele markedsvedtaketets gyldighetsperiode har vært ubenyttet, eller kun har hatt helt marginal anvendelse (f eks VULA Proff og Fiber LLU), må ikke gjelde i overgangsperioden."

[Bes unntatt offentlighet og partsinnsyn]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

7 Avsluttende kommentarer

GlobalConnect fikk først nylig innsyn i de konkrete "tilbudene" Lyse og Telenor skal ha gitt Nkom om åpning av nettene. Det har ikke vært mulig for oss å gjennomgå og vurdere innholdet innen den knappe fristen tilsynet har satt for å kommentere øvrige aktørers høringssvar. Nkom har heller ikke etterkommet anmodningen vår om å utsette høringsfristen. GlobalConnect vil derfor ettersende ytterligere innspill når vi har fått gjennomgått og vurdert innholdet.

Eventuelle spørsmål kan rettes til undertegnede på telefon +47 93 08 10 17 eller e-post metioh@globalconnect.no.

Med vennlig hilsen

GlobalConnect AS

Mette E. Johansen

Head of Group Legal & Regulatory